

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zuzany Ďurišovej a členov senátu JUDr. Jany Henčekovej, PhD. a JUDr. Milana Moravu v právnej veci navrhovateľov **1/ T. I., F., 2/ I. I., P., 3/ A. K., O., zastúpení advokátom P. T., N.**, proti odporcovi **Obvodnému pozemkovému úradu v Topolčanoch**, E. Štúra 1738, Topolčany, *za účasti 1/ Slovenský pozemkový fond Bratislava, Búdková č. 36, Bratislava, 2/ Mesto Topolčany – Mestský úrad, Nám. M.R. Štefánika 1/1, Topolčany*, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporcu č. OPÚ 2004/00325-Gn/6 zo dňa 26.10.2009, o odvolaní navrhovateľov proti rozsudku Krajského súdu v Nitre č. k. 19Sp/97/2009-105 zo dňa 3. júna 2011, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Nitre č. k. 19Sp/97/2009-105 zo dňa 3. júna 2011 **p o t v r d z u j e .**

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

O d ô v o d n e n i e

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Nitre potvrdil rozhodnutie odporcu č. OPÚ 2004/00325-Gn/6 zo dňa 26.10.2009, ktorým tento rozhodol o reštitučnom nároku navrhovateľov v 1. až 3. rade tak, že spĺňajú podmienky uvedené v § 3 ods. 1 písm. l) zákona č. 503/2003 Z.z. o navrátení vlastníctva k pozemkom a o zmene a doplnení zákona Národnej rady SR č. 180/1995 Z. z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva v znení neskorších predpisov a priznáva sa im právo na náhradu v primeranej výmere a bonite za pozemky, ktoré prešli do vlastníctva štátu na základe rozhodnutia MNV Topoľčany – odbor územného plánovania a architektúry č. ÚPA 3940/1978 zo dňa 30.4.1979, a to T. I. v podiele 4/6, I. I. a A. K. v podiele po 1/6. Predmetné pozemky boli vyvlastnené pre účely výstavby materskej školy a detských jasli, ale na tento účel nikdy neslúžili. Po vyvlastnení boli zapísané na LV č. X. ako parcely EN X. a X. v prospech čsl. štátu MsNV Topoľčany a po obnove katastrálneho operátu boli prečíslované na parc. č. X. a X. Mesto Topoľčany nadobudlo vlastníctvo k týmto parcelám na základe delimitačného protokolu zo dňa 2.5.1991 v zmysle § 2 ods. 1 zákona č. 138/1991 Zb. s účinnosťou od 1.5.1991, a keďže nie je povinnou osobou podľa § 4 ods. 1 zákona, nebolo možné navrátiť vlastníctvo oprávneným osobám.

V súvislosti s uplatneným reštitučným nárokom krajský súd uviedol, že v konaní bolo nepochybne preukázané, že oprávnené osoby napriek právoplatnosti vyvlastňovacie rozhodnutie nerešpektovali, neumožnili pozemky užívať a neuvolnili dobrovoľne pozemky. Napriek tomu, že ich užívajú aj v súčasnej dobe, navráteniu vlastníctva k pôvodným pozemkom bráni tá skutočnosť, že pozemky nie sú vo vlastníctve štátu alebo inej právnickej osoby, ale sú vo vlastníctve Mesta Topoľčany, preto správny orgán rozhodol zákonne, keď oprávneným osobám priznal právo na náhradu za tieto pozemky.

Na základe takto zisteného skutkového stavu v danej veci krajský súd dospel k názoru, že napadnuté rozhodnutie odporcu je správne a zákonné, preto jeho rozhodnutie podľa § 250q ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) potvrdil.

O trovách konania rozhodol krajský súd podľa § 246c ods. 1 v spojení s § 142 ods. 1 OSP tak, že úspešnému odporcovi ich náhradu nepriznal, pretože mu žiadne trovy nevznikli.

Proti rozsudku krajského súdu podali v zákonnej lehote odvolanie navrhovatelia v 1/ až 3/ rade. Namietali v ňom, že rozsudok je vecne nesprávny, nakoľko súd prvého stupňa vec nesprávne právne posúdil. Napadnuté rozhodnutie odporcu sa opiera o tvrdenie, že nehnuteľnosti, na ktoré si uplatnili reštitučný nárok, prešli do vlastníctva štátu na základe právoplatného rozhodnutia Mestského národného výboru Topoľčany – odbor územného plánovania a architektúry č. ÚPA 3940/1978 zo dňa 30.4.1979 a Mesto Topoľčany s účinnosťou od 1.5.1991 k nim nadobudlo vlastnícke právo na základe ust. § 2 ods. 1 zákona č. 138/1991 Zb. Práve k otázke právoplatnosti vyvlastňovacieho rozhodnutia mal krajský súd doplniť dokazovanie v intenciách zrušujúceho rozhodnutia najvyššieho súdu 8Sžo/169/2010 zo dňa 24.3.2011 vyžiadanim súdnych spisov Okresného súdu Nitra č.k. 6C/236/83 a Krajského súdu v Bratislave č. k. 11Co 136/84. Hoci z dôvodu skartácie spisu KS v Bratislave č. k. 11Co 136/84 sa dokazovanie nepodarilo doplniť v požadovanom rozsahu, prvostupňový súd mal za preukázané, že vyvlastňovacie rozhodnutie sa stalo právoplatným. Otázkou doručovania vyvlastňovacieho rozhodnutia sa ale súdy v žiadnom z predchádzajúcich konaní nezaoberali, preto záver o právoplatnosti vyvlastňovacieho rozhodnutia vychádzajúci z predchádzajúcich konaní je nepresvedčivý. V podrobnostiach k tejto otázke odkazujú na odvolanie zo dňa 18.11.2009 proti rozhodnutiu obvodného pozemkového úradu. Pretože bez preukázania, že rozhodnutie o vyvlastnení nadobudlo právoplatnosť, nemožno prijať záver, že MNV Topoľčany mal k predmetným nehnuteľnostiam právo hospodárenia, navrhlí, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že rozhodnutie odporcu č. OPU 2004/00325-Gn/2 zo dňa 2.11.2005 zruší a vec mu vráti na ďalšie konanie.

K odvolaniu sa vyjadrilo Mesto Topoľčany. Uviedlo, že napadnutý rozsudok považuje za vecne správny, preto navrhuje, aby ho odvolací súd v plnom rozsahu potvrdil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP), preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a jednomyseľne dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľov nemožno priznať úspech. Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ust. § 250ja ods. 2 OSP s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 1.8.2012 (§ 156 ods. 1 a 3 OSP).

Predmetom odvolacieho konania v danej veci je rozsudok krajského súdu, ktorým bolo potvrdené rozhodnutie odporcu, ktorým správny orgán rozhodol, že navrhovatelia splňajú podmienky uvedené v ust. § 3 ods. 1 písm. l) zákona č. 503/2003 Z.z. a priznáva sa im právo na náhradu v primeranej výmere a bonite za pozemky, ktoré prešli do vlastníctva štátu na základe rozhodnutia MNV Topoľčany – odbor územného plánovania a architektúry č. ÚPA 3940/1978 zo dňa 30.4.1979, a to T. I. v podiele 4/6, I. I. a A. K. v podiele po 1/6.

Podľa § 3 ods. 1 písm. l) zákona č. 503/2003 Z.z. v znení neskorších predpisov, oprávneným osobám sa navráti vlastníctvo k pozemku, ktorý prešiel na štát alebo na inú právnickú osobu v dôsledku vyvlastnenia za náhradu, ak nehnuteľnosť existuje a nikdy neslúžila na účel, na ktorý bola vyvlastnená,

Podľa § 219 ods. 1 OSP odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa § 219 ods. 2 OSP ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, viazaný rozsahom odvolania, preskúmal rozsudok krajského súdu, pričom nezistil dôvod na to, aby sa odchýlil od logických argumentov a relevantných právnych záverov spolu so správnu citáciou dotknutých právnych noriem obsiahnutých v jeho odôvodnení, ktoré vytvárajú dostatočné východiská pre vyslovenie výroku napadnutého rozsudku. Krajský súd sa v odôvodnení svojho rozhodnutia dostatočným spôsobom vysporiadal s námietkami navrhovateľov, ktoré boli relevantné pre rozhodnutie vo veci samej, preto sa odvolací súd s rozsudkom krajského súdu stotožňuje v celom rozsahu a na zdôraznenie jeho správnosti považuje za vhodné reagovať iba na námietky uplatnené v odvolaní.

Navrhovatelia v odvolaní spochybňujú záver krajského súdu o právoplatnosti vyvlastňovacieho rozhodnutia MsNV Topoľčany ÚPA 3940/78 zo dňa 30.04.1979, nakoľko sa nepodarilo zadovážiť jeho rovnopis s vyznačením doložky právoplatnosti a tento záver je podložený iba nepriamymi dôkazmi. Spochybňujú tiež konštatovanie krajského súdu

v odôvodnení napadnutého rozhodnutia, že otázku právoplatnosti vyvlastňovacích rozhodnutí už súdy posudzovali v predchádzajúcich konaniach. Túto námietku odvolací súd nepovažuje za opodstatnenú. Vzhľadom na odstup času a skartáciu niektorých dokumentov nie je možné obstať vyvlastňovacie rozhodnutie s doložkou právoplatnosti, a v tejto otázke už nie je možné ani doplnenie dokazovania, preto požiadavke navrhovateľov na zrušenie rozhodnutia odporcu z tohto dôvodu nemožno vyhovieť. Odvolací súd však považuje záver krajského súdu o právoplatnosti vyvlastňovacieho rozhodnutia za správny; v konaní bolo preukázané, že vyvlastňovacie rozhodnutie MsNV Topoľčany ÚPA 3940/78 zo dňa 30.04.1979 bolo doručené všetkým účastníkom konania, S. a T. I. využili možnosť podania opravného prostriedku proti tomuto rozhodnutiu a o odvolaní rozhodol ONV Topoľčany rozhodnutím č. Výst. 2064/79/Čer. zo dňa 20.08.1979 tak, že odvolanie zamietol a napadnuté rozhodnutie potvrdil, pričom išlo o konečné rozhodnutie vo veci vyvlastnenia. V súdnom spise je založený rovnopis rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 11Co 136/84-38 zo dňa 30. marca 1984 (celý spis sa nepodarilo zadovážiť, lebo už bol skartovaný), ktorý bol vydaný vo veci žalobcov S. I. a T. I. proti žalovanému Čsl. štátu – MsNV Topoľčany o náhradu škody v súvislosti s predmetným vyvlastňovacím rozhodnutím. Krajský súd ako súd odvolací v odôvodnení tohto rozhodnutia konštatuje, že žalobcovia rozhodnutie MsNV - odbor ÚPA v Topoľčanoch zo dňa 30.04.1979 v spojení s rozhodnutím ONV v Topoľčanoch zo dňa 20.08.1979 č. 2064/79 napriek jeho právoplatnosti nerešpektovali. Že išlo o právoplatné vyvlastňovacie rozhodnutie, potvrdzuje napokon aj žiadosť S. a T. I. zo dňa 05.03.1982, adresovaná MNV Topoľčany, o zrušenie rozhodnutia o vyvlastnení zo dňa 30.04. 1979 číslo ÚPA 3940/1978, pretože v prípade neprávoplatnosti tohto rozhodnutia by žiadosť nemala zmysel. Napokon, ak by navrhovatelia od počiatku boli zastávali názor, že rozhodnutie o vyvlastnení nenadobudlo právoplatnosť, neboli by mali dôvod na uplatnenie reštitučného nároku podľa zákona č. 503/2003 Z.z.; k tejto obrane sa uchýlili až po tom, keď im miesto navrátenia vlastníctva k vyvlastneným pozemkom bola priznaná náhrada. V žiadosti o navrátenie vlastníctva z 1.9.2004 je jednoznačne uvedené, že predmetný pozemok im bol vyvlastnený za náhradu, ktorú neprevzali.

Vzhľadom na uvedené sa odvolací súd stotožnil s právnym názorom súdu prvého stupňa, že z dôvodov uvedených v rozhodnutí správneho orgánu navrhovateľom nevzniklo právo na vrátenie vlastníctva k predmetným pozemkom, ale možná je iba náhrada a preto rozhodnutie správneho orgánu je vecne správne.

Po vyhodnotení odvolacích dôvodov vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu a vo vzťahu k obsahu súdneho a pripojeného administratívneho spisu odvolací súd s prihliadnutím na ust. § 219 ods. 2 v spojení s § 246c ods. 1 OSP konštatuje, že nezistil dôvod na to, aby sa odchýlil od právneho názoru vysloveného v odôvodnení napadnutého rozsudku krajského súdu. Preto napadnutý rozsudok krajského súdu podľa § 219 ods. 1 a 2 OSP potvrdil ako vecne správny.

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 250l ods. 2 OSP v spojení s § 246c ods. 1, § 224 ods. 1 a § 250k ods. 1 OSP tak, že účastníkom ich náhradu nepriznal, pretože navrhovatelia neboli úspešní a odporca na ich náhradu nemá zákonný nárok.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave 1. augusta 2012

JUDr. Zuzana Ďurišová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:

Andrea Jánošíková